

ΜΑΞΙΜ ΓΟΡΚΥ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΓΕΡΑΚΙΟΥ

—Στὴν πόλη τῶν
παλλικαριῶν
Ψάλουμ' ἐμαίς
τραγοῦδι...

ΑΦΙΕΡΝΕΤΑΙ
στὸ μεγάλο πολιτικὸ
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟ

—Ἡ θάλασσα ἡ ἀπέραντη ποῦ ῥάθυμ' ἀνασταίνει
στὴν ἀερογυλιὰ, ἀποκοιμήθη.

—Πέρα τὸ πέλαγο, περечυμένο μὲ τὴ γαλάζια
λάμπη τοῦ φεγγαριοῦ, ἀπλώνεται ἀσάλευτο.

—Ἀπλὸ κι' ἀσημόειδο, ἀγκάλιασε τὸν οὐρανὸ τὸ
γαλνὸ, κι' ὕπνο βαρὺν κοιμᾶται.

—Μέτξ τοῦ κατρεπτίζει τὸ διάφανο πέπλο, ποῦ
ὕφαινον τὰ πουπουλένια σύνερα, καὶ δὲν τοὺς εἶναι
μπορετὸ νὰ κρύψουν πίσωθὲ τοῦς τῶν ἀστεριῶν τὰ
χρυσόξόμπλια.

—Φαίνεται, σὰν ἔλο καὶ πὶο χαμηλὰ νὰ σκύδῃ ὁ
οὐρανός.

—Πόσον ἔχει νὰ μάθῃ, γὰ τί μιλοῦν τὰ κύματα τ'
ἀνήσυχα τὴν ὥρα, ποῦ νυσταγμένα σέρνονται πάνω
στὴν ἀμμουδιά.

—Καὶ τὰ βουνά, ποῦ τὰ σκεπάζανε δευτρά γυρμένα
πρὸς τὸ μάλιστα, μὲ στραδισμένο τὸ κομμί, ἀπότομα
σήκωσαν τίς κορφές τοῦς τίς ἀγριεὶς καὶ τίς ξερὲς
πρὸς τὴν οὐράνια ἐρημιὰ, καὶ ντύθηκαν μὲ τὴ θερμὴ
καὶ χαϊδωπὴ τῆς νύχτας πάγνη.

—Ὅλοσυλλόγισττα φαίνονται τὰ βουνά.

—Οἱ ἥσκιοι τοῦς εἰ μάρδοι ἀπλώνονται καὶ ντύ-
νουν τίς μεγαλόπρεπες τῶν κυμάτων τίς ράχες. Τὸ
ἀπλωμά τοῦς μοιάζει, σὰ νὰ θέλουν νὰ στραμτήσουν
τὴν κάθε κίνηση καὶ νὰ σωπάσουν τὸ ἀκκτάπαφο
φίλφλισμα τῶν κυμάτων, καὶ τοῦ ἀπρὸς τοῦς στεναγ-
μοῦς, κι' ἔλουν τοῦς ἤχους ποῦ τὴ μυτηριακὰ τα-
ρᾶζουν σιγαλιὰ, τὴ γύρωθε χυμένη μὲ τὸ γαλάζι^ο
ἀτμί τῆς σελήνης, ποῦ πίσω ἀπ' τίς βουνοκορφές εἶναι
κρυμμένη ἀκόμα.

—Ἀλ-λάαχ-α-ακμπάρ!.. σιγοστενάζει ὁ Ναντίρ-
Ραχίμ-ὄγλου, γεροτσομπάνος στὴν Κριμαία, ψηλός,
ψαρός, ἡλιοκαμένος. ξερακιανὸς καὶ σοφὸς γέρος.

—Στὸν ἄμμο ξηπλωμένοι εἴμαστε καὶ οἱ δύο, σὲ
μιά πελώρια πέτρα πάνου, ποῦ ἀπ' τὸ μητρικὸ βουνὸ
ἐκκολλημένη εἶταν καὶ σκαπασμένη μὲ πρᾶσινα ὁδριά.

—Κι' εἶτανε θλιβερό, κι' εἶταν συννεφιασμένη ἡ
πέτρα ἡ ὀλόσκιωτη.

—Καὶ τὸν τὸ πλευρό της, ποῦ τόδελεπε ἡ θάλασσα,
τὰ κύματα τὸ στόλισαν μὲ φύκια.

—Κι' οἱ φλόγες τῆς φωτιάς μας, φώτιζαν τᾶλλο
τῆς τὸ πλευρό, ποῦδελεπε τὸ βουνό, καὶ πὰ στίς γέρι-
κὲς τῆς ράχης, ποῦ τόσες ρηγματιᾶς χαράζανε τὰ χρό-
νια, γλυστρόσανε ἡσκιοι τρεμουλιαστοί.

—Απὸ τὰ ψάρια, ποῦχαμε καίγη τὴν ὥρα πιάσει,
ἐδραζε ἡ φαρόσουπα.

—Κι' εἶχαμε καὶ οἱ δύο τέτιν μιὰ διάθεση, ποῦ
ἐλα τὰ βλέπαμε διάφανα, ζωηρὰ κι' εὐθυμα, καὶ ἡ
καρδιά μας εἶτανε κηθάρια, λαφριά, χωρὶς πόθους,
ἐξόν ἀπ' τὸν πόθο τῆς βελιάς σκέψης καὶ τῶν στο-
χασμῶν.

—Ἡ θάλασσα γλυκοχάιδευε τὰ κρογιάλι καὶ τὰ
κύματα σουρσοῦρίζαν μὲ χάρη, σὰ νὰ παρκαλοῦσαν
νὰ τὰρίσουμε στὴ φωτιά λίγος νὰ ζεσταθοῦνε.

—Φορές, μέτξ στὴ γενική τοῦ φλοίσβου ἀρμονία,
ἀκούονταν μιὰ πὶο ψηλὴ γαργαλεφτικὴ νότα.—Ἐνα
κύμα πὶο τομηρὸ ἀπὸ τᾶλλα, ἀπλωνε γιὰ νὰ ῥθῃ πὶο
σιμὰ μας.

—Ὁ Ραχίμ, μπρούμυτος κοιτόνταν στὴν ἀμμου-
διά, μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὴ θάλασσα, καὶ σκεπτικὸς
ἐδλεπε πέρα πρὸς τὸ θαμπὸ καὶ ἀλαργινὸ χάος,
ἀκουμπισμένος στοὺς ἀγκῶνες τοῦ, μὲ τὸ κεφάλι στίς
παλάμες.

—Στὸ σέβριο τοῦ κατέβηκε ὁ κατταρὸς προδίσκος
σκοῦφος καὶ ἡ δρεσερὴ τοῦ πέλαγου ἡ αὔρα φιλοῦσε
τὸ πλκτὸ τοῦ μέτωπο, ποῦτανε ἔλο ρυτιδιές.

—Φιλοστεφούσε, ἀδιάφορος ἂν τὸν ἀκούω, σὰ νὰ
μιλοῦσε μὲ τὰ κύματα:

—«Ὁ ἀνθρώπος, ποῦ εἶναι στὸ Θεὸ πιστός, πηγαί-
νει στὸν παράδεισο. Τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα ὅποιος δὲν
κάνει καὶ τοῦ προφήτη... μπορεί, μέτξ σ' αὐτὸ τὸν
ἄφρο νά... Κι' ἐκεῖνα τὰσημένια σημάδια πὰ στὸ
νερό μπορεί ἔκεινος...»

—Ἡ σκοτεινὴ λεδεντωμένη καὶ ξανοιγμένη θά-
λασσα, ἀρχίζε νὰ λάμπη, καὶ εἶθε καίθε φαίνονταν
κάπια φεγγοδολήματα τῆς σελήνης, ποῦ δειλὰ-δειλὰ
ξεπρόβαλλε πίσ' ἀπ' τὰ κορφοδούνια, καὶ σὰ νὰ δια-
λογίζονταν, ἔχυνε πὰ στὸ πέλαγο τὴ γλυκιὰ τῆς τῆ
λάμπης.

—Στὴν ὄψη τοῦ, τὰ κύματα σιγοστενάζανε κι'
ἀπλώνανε στὴν ἀμμουδιά, τὴν πέτρα νὰγκλιάσαν.

—Ραχίμ!.. Πὲς ἕνα παραμῦθι...

—Γιατί;—ρωτᾷ ὁ Ραχίμ, χωρὶς νὰ γυρίσῃ
νὰ ἰδῇ.

—Ἔτσι! Μ' ἀρέσουνε τὰ παραμῦθια σου.

—Μὰ σοῦ τὰ εἶπα ἔλα πιά... Δὲ ξέρω ἄλλα...

—Θέλει νὰ τὸν παρκαλέσω καὶ τὸν παρ-
καλῶ πολὺ.

—Ἐνα τραγοῦδι θέλεις νὰ σοῦ εἰπῶ;

—Μ' ἀρέσουν τὰ παλιά τραγοῦδια, καὶ ὁ Ραχίμ
μὲ θλιβερό, σιγανὸ τόνο προπαθῶντας νὰ τηρεῖ τὴν
ιδιόρρυθμὴ μελωδία τοῦ τραγοῦδι, ἀρχίζει:

Α'.

—Ἀνάμεσο στῶν βουνῶν τὰ ὄψη, μέσ' τὴν κλει-
σουρα τὴν ὕψη, ἐστῶθη καὶ σωριάστηκε τ' Ὀψίδι¹⁾.

—Κουλουρικισμένο κάρφωτε τὸ δέλιμα τοῦ πρὸς
τοῦ πέλαγου τὴν ἀπανωσιὰ.

(1) Φίδι ἄκακο, χωρὶς φαράκι.

— Ψηλά στὸν οὐρανὸ ἔλαμπ' ὁ ἥλιος· καὶ τὰ δουνά ἀνάσαιναν τὴν κάφα μέσ' τὴν οὐράνια ἀγκαλιά.

— Τὰ κύματα ἀγλαίφανε τῶν λιθοκρίων τὰ πόδια...

— Καὶ στὴν κλεισοῦρα, μέσ' τὸ σκοτάδι καὶ τὰ ραντίσματα, ἔτρεχε τὸ ρυάκι στὴ θάλασσα ἀγνάντια...

— Στὸ ρέμμα του ἀπάνω κυλούσανε κροτώντας τὰ λιθάρι...

— Ὅλο ντυμένο στὸν ἄσπρ' ἀφρό, ψαρό, δυναμωμένο, ἔσκιζε τὸ δουνό, πέφτονταξ' μέσ' τὴ θάλασσα, μὲ ἄγρια βοή.

— Ξάφνου, μέσ' τὴν κλεισοῦρα ὅπου τὸ ψίδι κοίτονταν, ἔπεσε ἀπ' τὸν οὐρανὸ ἓνα Γεράκι.

— Εἶχε τὸ στήθος λαδωμένο καὶ τὰ φτερά του ἐστάζαν αἷμα...

— Κοιμένη ἔδγαλε μιὰ φωνή, καὶ μὲ ἀστενικὰ ὀργὴ χτυπιόταν μὲ τὸ στήθος, πὰ στὸ σκληρὸ λιθάρ.

— Τὸ ψίδι ἐφοδῆθηκε καὶ ἀπλοσύρθη διαστικά. Μὰ γλήγορα κατὰλαβε πῶς εἶτανε κοντὴ τοῦ πουλιοῦ ἢ ζωή.

— Σῦρθηκε πρὸ σιμά του καὶ σιγοσύριζε βλέποντάς το στὰ μάτια:

— Τί ἐπαθες; Πεθαίνεις;

— Ναι! Πεθαίνω! — μὲ βαθὺ στεναγμὸ τοῦ ἀποκρίθη τὸ Γεράκι. — Ἐξῆσα δεξαμένο!.. Τὴν εὐτυχία αἰσιτάνθηκα!.. Πολέμησα γενναῖα!.. Εἶδα τὸν οὐρανὸ!.. Μὰ σὺ ποτὲ σου δὲ θὰ ἴδεις ἔτσι κοντὰ τὸν Οὐρανὸ!.. Εἶσαι δυστυχισμένο!

— Καὶ τ' εἶν' ὁ οὐρανός, Ἐν' αἰετο μέρος. Πῶς νὰ συρθῶ μπορῶ ἐκεῖ; Πολὺ καλὰ εἶμαι ἐδῶ... ζεστά κι' ὑγρά!

— Ἔτσι τ' ὀψίδι ἀποκρίθη στὸ λεύτερο πουλί, ποὺ σὴν παραληρήματα τοῦ φάνηκαν τὰ λόγια του, καὶ μέσ' του γι' αὐτὰ χαμογελοῦσε.

— Ὡστε ἐσκέφθη: — «πετάς ἢ σέρνεται, τὸ τέλος εἶναι ἓνα! Ὅλοι θὰ μποῦμε μέσ' τὴ γῆ καὶ χῶμα θὰ γενοῦμε!»

— Μὰ ξάφνου, τὸ λαδωμένο τὸ Γεράκι λίγο ἀνατινάχτηκε, καὶ μὲ τὸ βλέμμα του ἀγκάλιασε ὅλην τὴν κλεισοῦρα.

— Ἀπ' τὴ ψυχὴ τὴ πέτρ' ἀνάμεσο τὰ νερά γουρ-γουρίζαν, καὶ γύρω πληξὴ εἶτανε, καὶ μύριζε σαπίλα.

— Καὶ τὸ Γεράκι μάζεψε τὴ δύναμή του ὅλη, καὶ φώναξε μὲ πόνο καὶ θλίψη τῆς καρδιάς:

— Ἀχ, ἄς μοῦ εἶταν μπορετό, νὰ πέταγα στὰ ὕψη γιὰ μιὰ μόνο φορά!... Θάσφιγγα τὸν ὀχτρὸ καλὰ... πὰ στίς πληγὰς τοῦ στήθους... καὶ θὰ τὸν ἐπνίγα μέσ' τὸ δικό μου αἷμα... Ὁ εὐτυχία πῶχ' ὁ ἀγῶνας!...

Καὶ σκέφτηκε τὸ ψίδι: — «θᾶναί σ' ἀλήθεια εὐχάριστα στὸν Οὐρανὸ νὰ ζεῖ κανεὶς, ἀφοῦ τόσο στενάζει τὸ πουλί!...

— Καὶ πρότεινε στὸ πληγωμένο τὸ Γεράκι: — Ἐρα-δίξου πρὸς τὴν ἄκρην τῆς κλεισοῦρας καὶ πέσε κάτω!.. Τὰ φτερά σου μπορεῖ ψηλὰ νὰ σὲ σηκώσουν, καὶ λίγ' ἀκόμα νὰ ζήσεις ἐκεῖ, ποὺ ἡ καρδιά σου ἔχει πόθο»

— Καὶ συνταράχτη, τὸ Γεράκι, καὶ μιὰ περήφανη ἔδγαλε κρυγή, κ' ἔτρεξε πέρα στὸ γκρεμνὸ, γλυ-στρώντας μὲ τὰ νύχια στὴ γλιτσερή τὴν πέτρα πάνω

— Καὶ σίμωσε στὴν ἄκρην, καὶ τὰ φτερά του ἀνοίξε μὲ βαθὺ στεναγμὸ, καὶ ἀστράψαν τὰ μάτια του, καὶ στάνοιχτὰ ἐρρίχτη...

— Καὶ σὰ λιθάρι κύλησε πάνω στὰ γκρεμνοερά-χια, κ' ἔπεφτε κάτω μὲ ὀρμή...

— Καὶ τὰ φτερά του σπόνανε καὶ πούπουλα πε-τοῦσαν στὸν ἀέρα...

— Τὸ κύμα τοῦ ρυακιοῦ τὸ ἄρπαξε, τοῦ ἔπλυνε τὸ αἷμα, καὶ μὲ ἀφρό τὸ ἐντυσε, στὸ πέλαγο τὸ πῆρε...

— Καὶ τοῦ γυαλοῦ τὰ κύματα, μὲ βόγγο θλιβερὸ χτυπιόντουσαν στὴν πέτρα...

— Καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ πτώμα, γιὰ πάντα πιά ἐθά-θηκε μέσ' τὴς ψυχρὲς ἀγκάλες τοῦ πελάγου, μέσ' τοῦ γυαλοῦ τὴν ἀπεραντωσίαν...

Β'

— Καὶ τὸ ὄψίδι κοιτονταν μέσ' τὴν κλεισοῦρα, καὶ ὥρες συλλογίζονταν πῶς τὰ πουλιά πεθαίνουνε καὶ πόση ἀγάπη ἔχουνε πρὸς τὸν Οὐρανὸ...

— «Καὶ τί εἶδε, εἶπε μέσα του, τὸ πεθαμένο Γεράκι, σ' ἐκείνη τὴν ἐρμιά, ποὺ τέλος καὶ βυθὸ δὲν ἔχει;»

— «Γιατί οἱ τέτιοι, ἐνῶ πεθαίνουν, τερνάζουν τὴν ψυχὴ τους μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴ λαχτάρα νὰ πετά-ξουνε ψηλὰ στὸν Οὐρανὸ;

— «Τί βλέπουν καὶ αἰσιτάνονται ἐκεῖ; Ὡστόσο θὰ μπορούσα νὰ τὰ μάθω ἔλα κι' ἐγὼ πετώντας μιὰ στιγμή στὸν οὐρανὸ!»

— Τὸ εἶπε καὶ τὸ ἔκανε. Τυλίχτηκε σὰ δαχτυλίδι, τσίτωσε τὸ κορμί του στὸν ἀέρα καὶ σὰ στενὴ κορ-δέλα στὸν ἥλιο ἔλαμψε.

— «Ὅποιος γεννιέται γιὰ νὰ σέρνεται, δὲν μπορεῖ νὰ πετάξει!»... Δησιμόνησε αὐτὸ τὸ στοχασμὸ τὸ ψίδι, καὶ πὰ στίς πέτρες ἔπεσε, μὰ δὲ σκοτώθηκε, παρ' ἔσπασε στὰ γέλια...

— «Νὰ λοιπὸν ποιά εἶν' ἡ ὁμορφιά τοῦ νὰ πετάει: κανεὶς στὸν Οὐρανὸ! Εἶναι στὸ πέσιμό του κάτω!...

Γελοῖα πουλιά! Δὲν ξέρουνε τὴ γῆ, πληξὴ τὰ πιάνει πάνω της καὶ θέλουνε τὰ ὕψη τοῦρανοῦ, γυρεύοντας νὰ βροῦνε τὴ ζωὴ ἐκεῖ μέσ' τὴν πυρὴν ἐρμιά. Μὰ ἐκεῖ

ἔναι αἰετο, ἐρμιο μέρος. Ἐχει μπόλικο φῶς, μὰ λείπει ἡ θροφή καὶ τὸ ζωντανὸ σῶμα δὲν ἔχει μέρος νάκουμ-πῆσει. Γιατί λοιπὸν ἡ περηφάνια; Γιὰ νὰ σκεπάσουνε μ'

αὐτὴν τῶν πόθων τους τὴν τρέλλα καὶ πίσω τους νὰ κρύψουνε τὴν ἀνικησιμότητά τους γιὰ τῆς ζωῆς τὸ

ἔργο; Γελοῖα πουλιά!... Μὰ δὲ θὰ μὲ γελάσουν πιά τὰ λόγια τους! Ἐγὼ τὰ ξέρω ὅλα! Ἐγὼ εἶδα τὸν οὐρανὸ...

Πέταξα ἐκεῖ, τότε μέτρησα, γνώρισα τὸ σπέσιμο, μὰ δὲ σκοτώθηκα, παρὰ στὸν ἑαυτό μου πι-τεῦω τώρα πρὸς πολὺ. Ἐκεῖνοι, ποὺ τὴ γῆ δὲν μπο-ροῦν νὰ γαποῦνε, ἄς ζοῦνε μὲ τὸ γέλασμα τοῦ ἑαυτοῦ

τους. 'Εγώ τὴν ἀλήθεια τὴν ξέρω, καὶ στὰ καλὲς ματὰ τους ποτὲ δὲ θὰ πιστέψω πιά. Τὴ γῆ τὴ βλέπω καὶ τὴ νοιώθω καὶ μ' αὐτὴνε ζῶ ἐγώ!»

— Καὶ ξανακουροιάστηκε τὸ φίδι πὰ στὴν πέτρα, γεμάτο περηφάνια γιὰ τὸν ἐαυτό του.

— 'Ελαμπε ἔλ' ἢ θάλασσα στὰπλερο φῶς τῆς μέρας, κι' ἀγριεμένα τὰ κύματα χτυπιόνταν στὰ κρογιάλι.

— Τὸ λιονταρίσιο μουγγυτό τους, τραγοῦδι εἴτανε γιὰ τὸ περήφανο καὶ μεγαλόπρεπο πουλί.

— Τρέμαν' οἱ βράχοι: ἀπ' τὰ χτυπήματά τους κι' ὁ οὐρανὸς ἐτρένταζε ἀπὸ τὸ τρομερὸ τραγοῦδι:

— «Στὴν τρέλλα τῶν παλλικαριῶν, στὴν τόλμη τῶν γενναίων, ψάλλουμ' ἐμεῖς τὴ δόξα!

— «'Η τρέλλα τῶν παλλικαριῶν— νά ἡ σοφία τῆς ζωῆς! 'Ω γενναῖο Γεράκι! Στὸν πόλεμο μὲ τοὺς ὀχτροὺς τὸ αἷμά σου ἐχύθη... Μὰ θάρ' ἢ ὥρα ποὺ οἱ στάλλες τοῦ θερμοῦ σου αἵματος σὰ σπίθες θὰ φλογίσουνε μέσ' τὸ σκοτάδι τῆς ζωῆς καὶ θὰ ἀνάψουνε πολλές ψυχές παλλικαριῶνε μὲ τὴν τρελλὴ τὴ δίψα γιὰ τὴ λευτεριά, καὶ τὸ πολὺ τὸ φῶς!

— «'Ας πέθανες ἐσὺ ὦ τολμηρὸ πουλί!...

«Μὰ μέσα στὸ τραγοῦδι τῶν γενναίων, ποὺ ἔλο μπρὸς πηγαίνουν, πάντα, 'Εσὺ θὰ εἶσαι τὸ ζωντανὸ παράδειγμα. 'Εσὺ τὸ περήφανο κάλεσμα. 'Εσὺ ἡ βροντερὴ φωνὴ πρὸς τὴ ζωὴ, τὴ λευτεριά, τὸ φῶς!

— «Στὴν τρέλλα τῶν παλλικαριῶν ψάλλουμ' ἐμεῖς τραγοῦδια!»

... 'Η μακρινὴ ἀγὴν ἀπόσταση τοῦ πέλαγου σιγάει. Τὰ κύματα στὴν ἀμμουδιὰ τραγουδιστὰ φλιφλίζουν. Κ' ἐγὼ σιωπηλὰ βλέπω πέρα στὸ χάος. Πὰ στὰ

νερὰ δλοένα περσεύουν τάσημένα σημάδια, ποὺ κάνουν οἱ ἀχτίδες τῆς σελήνης... 'Η χύτρα σιγοβράζει. 'Ενα κόμα παγγινιδιαρικο πηδαίει στὴν ἀμμουδιὰ καὶ μὲ προκλητικὸ φλοῖσσο ἀπλώνει πρὸς τὸ κεφάλι τοῦ Ραχίμ.

— Ποῦ πᾶς; ... Φύγε!— τοῦ κάνει μὲ τὸ χέρι του, κ' ἐκεῖνο ὑποταχτικὰ τραβιέται πίσω στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάννας του.

«Ὅλα γύρω βλέπουνε παράξενα, ζωηρά, ἀπαλά, χαϊ-δευτικά. 'Η θάλασσα ἐπλώνεται μὲ μεγάλοπρεπη γαλήνη.

Μέσ' τὴν ἀνάσκα τῆς τῆ δροστερῆς, ποὺ ψηλὰ στὰ βουνὰ τήνε στέρνει, φαίνεται κρυμμένη μιὰ μεγάλη δύναμη βσταχτερῆ. Στὸ βαθυγάλανο οὐρανὸ, τὸ χρυσοκεντημένο μὲ τὴ λάμψη τῶν ἀστεριῶν, εἶναι γραμμένο κάτι, πῶχει μέσα του θρίλμφο καὶ ποὺ μαγεύει τὴν ψυχὴ, σκανταλίζει τὸ πνέμα μὲ τὴ γλυκεῖαν ἀναμονὴ κάποιας ἀποκάλυψης. «Ὅλα νυστάζουν, ἀλλὰ νυστάζουν ἀφουγκριστά, μὲ τὴς αἰσθήσεις τσιτωμένες, ποὺ λές νά, μετὰ μιὰ στιγμή ἔλα θὰ ζωντανέψουν καὶ θὰ ἰχθήσουν μὲ μιὰν εὐρυθμὴ ἀρμονία κάποιων γλυκῶν, μυστηριακῶν, ἤχων. Οἱ ἤχοι αὐτοὶ θὰ ποῦνε γιὰ τὰ μυστήρια τῆς ζωῆς, θὰ τὰ ἐξηγήσουνε στὸ ἀθρώπινο πνέμα, ποὺ θὰ τὸ σβύσουνε κατόπι σὰ μιὰ φωτί-τσα διάφανη, καὶ μαζὶ τους θὰ πάρουνε τὴν ψυχὴ ψηλὰ στὴ βαθυγάλανη ἀδυσσο, ἀπ' ὅπου ἀγνάντιζα τῆς τὰ τρεμουλιαστὰ ξόμπλια τῶν ἀστεριῶν θὰ ἰχθήσουν ἐπίσης μὲ τὴ μαγεύτρα μουσικὴ τῆς 'Αποκάλυψης.

Ὁδησὸ Ἀθῆναιος 1915.

Ἀπὸ τὸ ρωσσικὸ
N. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΙΔΙ

19

— Σὰν πεθαμένοι μοιάζουμε.

Τὸ ἀγεράκι τῆς νύχτας δροσίζει τὰ φλογισμένα κεφάλια. Τὸ τραγοῦδι σήνεται, χωνεύει σὰν τὴ φωτιά. Μόνο οἱ κουδέντες ἐκεινῶν ποὺ δὲν ἔχουνε ὕπνο, ἀκούγονται σιγαλές.

Περσμένα μεσάνυχτα... Σιγαλιά.

Κοιμούνται... Κάποιοι ροχαλίζουν.

'Ενα μωρὸ ξυπνάει κ' ἡ μάννα του προσπαθεῖ μ' ἓνα σιγαλὸ νανοῦρισμα νὰ τοῦ βουλώσῃ τὸ στόμα κουτώντας το στὴν ἀγκαλιὰ τῆς, γιὰ νὰ μὴ ξυπνήσῃ τοὺς ἄλλους. 'Εχουνε τόση ἀνάγκη ἀπὸ ὕπνο. 'Ο 'Αλέξης ἀνοίγει τὰ μάτια του. Δίπλα του ὁ Ζήσης καπνίζει ἀδιάκοπα σὰ νὰ ζητάῃ νὰ πνίξῃ μέσα στὸν καπνὸ τίς σκέψεις ποὺ τονὲ βασανίζουν.

— Τὸ συλλογίστηκες τί μέρα ξημερώνει αὔριο; ψιθυρίζει ὁ 'Αλέξης.

— Ναι, ἡμέρα θανάτου, ἀποκρίνεται κείνος ψυχρά.

— 'Ημέρα ζωῆς. Αὔριο ἡ κυδέρνηση πέφτει κ' ἡ πατρίδα ξαναγεννιέται. Τὸ δίκιο τοῦ ἐργάτη θὰ βασιλέψῃ σίγουρα.

— Τὸ πιστεύεις;

— Σὰ νὰ τὸ βλέπω. Βλέπω ἐκεῖ κάτω στὸν ὀρίζοντα ἓνα φῶς νὰ χαράζῃ...

— Δὲ νομίζεις πὼς εἶναι ἀκόμα πολὺ νύχτα;

— Ζυγώνει, ζυγώνει ἡ αὐγή...

Σιγαλιά. 'Αξαφνα ἀκούγεται μιὰ φωνή, κάτι σὰ διάβασμα, σὰν ἀπαγγελία.

— Ποιὸς εἶναι αὐτός; Ἰᾶμε νὰ ἴσοῦμε, λέει ὁ Ζήσης. Προχωροῦνε.

— Βρὲ νὰ σὲ πάρῃ ὁ διάολος. 'Εσὺ εἶσαι 'Αντρέας; φωνάζει ὁ Ζήσης.

Ὁ 'Αντρέας, ἀνεβασμένος στὸ μνημεῖο τῆς 'Ηγασῶς ξακολουθοῦσε νὰ παγγέλλῃ ἀδιάφορος, σὰ νὰ μὴν τοὺς εἶδε, σὲ μιὰν ἐκσταση, σ' ἓναν θυμὸ ἱερό.